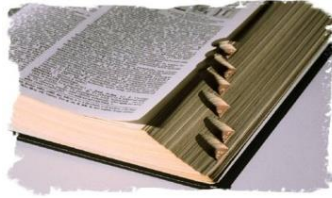

མིའི་གཤེས་ཀྱི་ལྷོས། People's Characters

ཚིག་གསལ། Vocabulary WITH PHRASES

མིང་ཚིག་ Nouns

གོམས་གཤེས། personal habit

བཀྲ་ཤེས་འཆམ་འཆམ་འགོ་ཡག་གི་གོམས་གཤེས་ཡག་པོ་ཡོད་ཅང་ང་ཁོང་དང་མཉམ་དུ་འགོ་གི་ཡིན།

Because Tashi has good habits of going for walks, I'll go with him.

གཤེས་ཀྱ། character, personality

བྱེད་རང་གི་གཤེས་ཀྱ་གང་འདྲས་ཡོད་ང་ལ་ཅིག་གསུང་རོགས་གནང་།

Please tell me how your character is.

སྦྱོད་བ། behaviour, conduct, way of conducting oneself

བྱ་འདི(འི་)སྦྱོད་བ་སྤྱད་ཅག་ཡོད་རེད། བྱས་ཅང་གཟབ་གཟབ་བྱེད་ཅ།

The behaviour of this boy is not good. Therefore: watch out! (Lit. be careful!)

ཕན་སེམས། a mind which wishes to benefit others

མི་གཞན་ལ་ཕན་སེམས་བྱེད་ཡག་དེ་བྱ་བ་བཟང་པོ་རེད།

Giving rise to a mind which wishes to benefit others, is a good action.

དོན་དག་ meaning, purpose

བྱེད་རང་གིས་ཚིག་དེའི་དོན་དག་གསལ་པོ་བཤད་མ་སོང་།

You did not say the meaning of that word clearly.

བྱ་ཚིག་ Verbs

གུས་ཞབས་བྱེད་པ། to be respectful, to venerate, show one's respect

མི་མཁན་པ་ལ་གུས་ཞབས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད།

One should be respectful towards elderly people (especially མོ་མོ་ལགས་ཅི།)

ཞེ་སྒྲང་ལངས་པ། to get angry, to give rise to hatred

བྱེད་རང་གི་རོགས་པ་ཚོ་ལ་ཞེ་སྒྲང་ལངས་པ་ཡིན་ན་ཕན་ཐོགས་ཡོད་མ་རེད།

There is no point (lit. benefit) if you (would) get angry with/towards your friends.

འདྲོད་ཆགས་ལངས་པ། to give rise to attachment, to have desire

ནང་ཚོས་ནང་ལ་འདྲོད་ཆགས་སྐྱེ་བྱུ་ཡོད་མ་རེད་ཟེ་གསུངས་འདུག།

In Buddhism it is written that we should not give rise to attachment/desire.

སེར་སྒྲ་ལངས་པ་བྱེད་པ། to give rise to stinginess, miserliness

སེར་སྒྲ་བྱས་ན་མི་དང་མཐུན་གྱི་མ་རེད།

If one gives rise to miserliness (lit. does) (that person) won't get along with people.

སློ་ཕམ་པ། to be disappointed, to become disappointed

ངའི་གྲོགས་པོ་ཡག་ཤོས་གཅིག་གིས་ང་སློ་ཕམ་དགོས་བཟོས་བྱུང་།

One of my best friend disappointed me. (Lit. made me have to become disappointed)

འབྲུག་པ་རྒྱག་པ། to argue, to fight

ཁ་སང་ཁྲོམ་ལ་རྒྱ་གར་བ་གཉིས་འབྲུག་པ་རྒྱག་གི་འདུག།

Yesterday, at the market, two Indians were fighting.

རྒྱ་ཆོག་ Adjectives

ཡ་རབས། excellent, well behaved, virtuous, gentle, respectful

བྱ་མོ་འདི་ཡ་རབས་ཞེ་དྲགས་འདུག།

This girl is excellent indeed.

By Geshe Tenzin Wangdak

མ་རབས། badly behaved, malicious, pertaining to lower classes of beings

མི་འདི་མ་རབས་ཅིག་རེད་འདུག།

This person is badly behaved.

And the རེད་འདུག means: It's the nature of him/her (རེད་) and I just find out (འདུག)

ངང་རྒྱུད་རིང་པོ། tolerant, patient, having a forbearing nature, of good character

དགོ་ཤིང་ཟེར་ན་ངང་རྒྱུད་རིང་པོ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད།

If it comes to teachers (lit. if saying teachers) one needs somebody (who is) patient.

བཟོད་སློམ་ཆེན་པོ། patient, tolerant

ལྷ་མོ་བཟོད་སློམ་ཆེན་པོ་ཞིང་གསུང་ཡོད་རེད།

Lhamo is extremely patient.

སློམ་འཁེལ་པོ། reliable

ངའི་ཨ་ཅག་སློམ་འཁེལ་ཆོག་ག་ཅིག་རེད།

My sister is reliable.

བརྟན་པོ། firm, stable, good

ཁང་པ་དེ་བརྟན་པོ་འདུག།

That building is stable.

རྒྱུ་ཆ་པོ། gets angry very easily, short tempered

བཀྲ་ཤིས་རྒྱུ་ཆ་པོ་ཡོད་ཅང་མི་མཉམ་དུ་འཆམ་པོ་ཡོད་མ་རེད།

Because Tashi gets angry easily, he is not close with people. (does not get along with people)

སེམས་པ་བཟང་པོ། kind hearted, kind, friendly, lovely

མི་དེ་སེམས་པ་བཟང་པོ་འདུག།

This person is kind hearted.

བརྩོན་འགྱུས་ཆེན་པོ།   diligent, persevering, rejoicing in virtue

བྱ་མོ་འདི་བརྩོན་འགྱུས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅང་སློབ་སྦྱང་དཔེ་ཡག་པོ་ཡོད་རེད།

Because this girl is diligent, her (level of) studies is very good.

རྣམ་རྟོག་ཆ་པོ།   superstitious, with lots of thoughts

བཟུན་འཛིན་རྣམ་རྟོག་ཆ་པོ་ཞེ་དྲགས་ཡོད་རེད།

Tenzin is extremely superstitious.

ཏམ་བ་ཆེན་པོ།   pushy, rude, insistent

མི་ཁ་ཤས་ཏམ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད།

Some people are rude.

སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ།   compassionate, with lots of compassion

མི་ལ་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་སེམས་བ་བཟང་པོ་ཡོད་རེད།

If one has great compassion (such a person) is kind. Or: this is kind.

བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ།   having great kindness, someone towards whom we are grateful

ངའི་ཕ་མ་དང་དགེ་མཉན་གཉིས་ཀ་ང་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན།

I am very grateful to both, my parents and teachers.

ཉམ་ཚུང་།   humble, timid, innocent, weak (syn: ཉམ་ཚུང་ཚུང་)

མི་འདི་ཉམ་ཚུང་ཡོད་རེད།

This person is humble.

སློ་ཁྱེད་ཆེན་པོ།   brave, courageous

ང་སློ་ཁྱེད་ཆེན་པོ་ཡོད། ཡིན།

I'm brave.

སློ་ཁྱེད་ཚུང་ཚུང་།   coward, of small courage

By Geshe Tenzin Wangdak

ཁོང་སློ་ཁོག་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡོད་ཅིང།

She/he is a coward.

ངོ་ཚ་ཆེན་པོ། shy, timid, gets embarrassed easily

ངའི་ནང་ལ་ངོ་ཚ་མ་བྱེད་ཞ།

Don't feel (lit. do) shy in my house!

དད་པ་ཆེན་པོ། faithful, devoted, with great faith

ང་ང་རང་གི་རྩ་བའི་སླ་མ་ལ་དད་པ་ཞེ་དྲགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

I have great faith in my root *guru*.

བྱད་མཚར་པོ། strange, odd, unusual

མི་ཁ་ཤས་མཚམས་མཚམས་ལ་བྱད་མཚར་པོ་ཡོད་ཅིང།

Sometimes, certain people are strange.

ལེ་ལོ་ཆ་པོ། lazy

བཀྲ་ཤིས་ལོ་ལོ་ཆ་པོ་ཡོད་ཅིང།

Tashi is lazy.

ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ། beneficial

ནང་ཆོས་སྤང་ན་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅིང།

It is beneficial if one studies Buddhism.

ཆོ་ཆ་པོ། funny, someone who likes to joke around

སྐད་ཆ་འདི་ཆོ་ཆ་པོ་འདྲག

This piece of speech/conversation is funny!

སེམས་ཤྱགས་ཆེན་པོ། enthusiastic, with great drive and interest

ལས་ཀ་ག་རེ་བྱས་ན་ཡང་སེམས་ཤྱགས་ཆེན་པོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང།

Whatever task (lit. work) we engage in (lit. do) we need to be enthusiastic!

ཁ་སངས་པོ། talkative, easy to talk to, friendly, easy to relate to

དོན་གྲུབ་ལགས་ཁ་སངས་པོ་ཡོད་ཅང་མི་དང་མཐུན་པོ་ཞེ་དྲགས་ཡོད་རེད།

Because Döndub-lag is talkative, friendly, she gets along excellent with people.

དབྱིངས་ཆེན་པོ། being fond of, having great liking for, being enthusiastic about

ང་དེ་པ་སྒྲོག་ཡག་ལ་དབྱིངས་ཞེ་དྲགས་ཡོད།

I'm very fond of reading books.

དོ་སྣང་ཆེན་པོ། being interested, having great interest

ངའི་སློབ་ཕྱག་ཆང་མ་བོད་སྐད་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད།

My students are all very interested in Tibetan language.

རྒྱས་གཏོགས་ཆ་པོ། interfering, someone who likes to interfere

མི་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་རྒྱས་གཏོགས་ཆ་པོ་མ་བྱས་ན་ཡག་ག་ཡོད་རེད།

It is better if one does not interfere (mix oneself into the affair of) between two people.

ལག་པ་དམ་པོ། stingy, miserly (lit. tight-fisted)

ཁོང་ལག་པ་དམ་པོ་འདུག།

She/he is stingy, tight-fisted.

ང་རྒྱལ་ཆེན་པོ། proud, haughty (lit. the king of oneself)

བཀྲ་ཤིས་ང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཅང་མི་དང་མཐུན་གྱི་མ་རེད།

Because Tashi is proud, he does not get along with people.

སྐྱ་དོག་ཆ་པོ། jealous, having envy

བཀྲ་ཤིས་མི་སྐྱ་དོག་ཆ་པོ་རེད།

Tashi is a jealous person.

སེར་སྒྲ་ཆ་པོ། stingy, miserly

སེར་སྒྲ་ཆ་པོ་ཡོད་ན་སྦྱིད་པོ་ཞེ་དྲགས་ཡོང་གི་མ་རེད།

If one is stingy, (that person) will not be/become very happy.

ཆོག་ཤེས་ཡོད་པ། contented, someone who is content

ཅ་ལག་སོགས་ལ་ཆོག་ཤེས་བྱེད་དགོས་རེད།

One should have contentment when it comes to material things etc. (Lit. one should 'do')

སེམས་པ་སྦྱིད་པོ། happy, glad

གྲོགས་མོ་ལགས་ཁྱེད་རང་སེམས་པ་སྦྱིད་པོ་བྱེད་རོགས་གནང་།

(My) dear friend, please be happy! (Again: lit. 'do' happy!)

སེམས་པ་སྦྱོ་པོ། sad

ཁ་སང་ང་དངོས་གནས་སེམས་པ་སྦྱོ་པོ་བྱུང་སོང་། ག་རེ་བྱས་ནས།

Yesterday I really got sad! - Why?!

འཇམ་པོ། gentle, soft, relaxed

བྱ་མོ་འདིས་སྐད་ཆ་དཔེ་འཇམ་པོ་བཤད་ཀྱི་འདུག།

This girl/lady speaks with a soft, gentle voice.

སྦྱོད་སྦྱོད། relaxed

འདི་ལ་སྦྱོད་སྦྱོད་བྱས་ནས་བཞུགས་རོགས་གནང་།

Please sit here in a relaxed way!

བྲེལ་བ་ཆ་པོ། busy, very busy, occupied

སང་ཉིན་གསུང་ཆོས་ཡོད་ཅང་ང་བྲེལ་བ་ཆ་པོ་ཡོད་རེད།

Because tomorrow there is a *dharma* teaching, somebody/it is busy.

མགོ་མཐགས་པོ། (མཐུགས་པོ་) stubborn (lit. hard-head)

༄༅། ལོ་ལྔ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་སྐད་སྒྱུར་སློབ་གྲིའི་སློབ་ཆན། །

LRZTP 9 Module 3, Lesson 20 – October 2023

མི་འདི་མགོ་མཐུགས་པོ་ཞིང་གསུག་འདུག།

This person is extremely stubborn.